

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

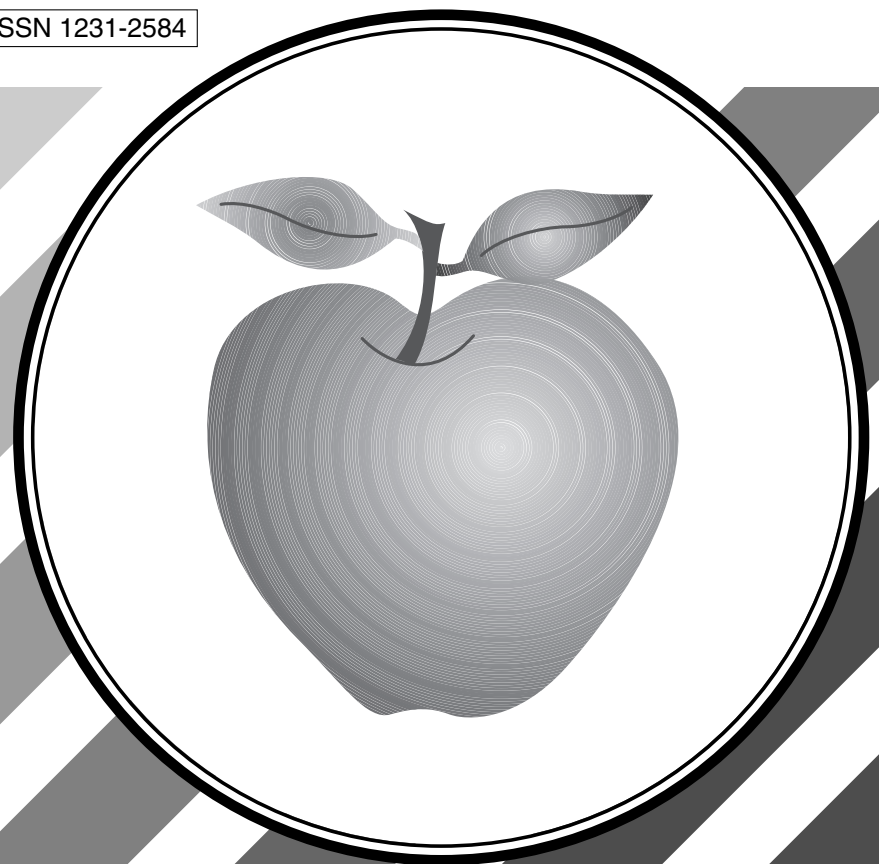
MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
25

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

ISSN 1231-2584

**ANALIZY
RYNKOWE**

LISTOPAD 2004

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Owoce
  1. Rynek w UE – *B. Nosecka*
  2. Rynek w Polsce
    - 2.1. Produkcja – *J. Świetlik*
    - 2.2. Przetwórstwo – *B. Nosecka, I. Szczepaniak*
    - 2.3. Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
    - 2.4. Popyt – *I. Strojewska*
- III. Warzywa
  1. Rynek w UE – *B. Nosecka*
  2. Rynek w Polsce
    - 2.1. Produkcja – *J. Świetlik, J. Mierwiński*
    - 2.2. Przetwórstwo – *B. Nosecka*
    - 2.3. Handel zagraniczny – *A. Bugała*
    - 2.4. Popyt – *I. Strojewska*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr Bożena Nosecka, tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 553

AUTORZY:

dr Bożena Nosecka • Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 553 mgr Anna Bugała • Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 440 mgr inż. Janusz Mierwiński • Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 478	mgr inż. Irena Strojewska • Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 528 mgr Iwona Szczepaniak • Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 770 mgr inż. Jan Świetlik • Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ • Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 470

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 15.11.2004 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w czerwcu 2005 r.

REASUMPCJA

W 2004 r. produkcja owoców i warzyw w rozszerzonej Wspólnocie i wielu światowych centrach produkcji będzie wyższa niż w roku poprzednim, a rynki większości produktów ogrodnictwa charakteryzować się będą przewagą podaży nad popytem. Spowoduje to obniżenie cen w obrotach światowych i na rynku UE „25”.

W Polsce zbiory owoców w 2004 r. były wyższe w porównaniu z 2003 r. o 4% i wyniosły 3,4 mln ton. Wzrosła produkcja większości gatunków owoców, a najbardziej zwiększyły się zbiory truskawek, śliwek i malin. Od notowanych w roku poprzednim nie odbiegała jedynie produkcja jabłek i agrestu, a niższe były zbiory orzechów. Produkcja warzyw gruntowych zwiększyła się o 8% do 4,8 mln ton. Najbardziej wzrosły zbiory cebuli i kapusty. Niższe były jedynie zbiory pomidorów i ogórków. Obniżyła się także produkcja pomidorów i ogórków uprawianych pod osłonami.

Ceny skupu większości owoców były znacznie niższe niż w 2003 r. Drastycznie obniżyły się zwłaszcza ceny owoców miękkich – truskawek, malin, wiśni a głównie porzeczek czarnych. Obniżyły się także ceny jabłek deserowych mogą być w obecnym sezonie nieco wyższe niż w 2003/04 r. Znacznie tańsze w skupie po tegorocznych zbiorach były także warzywa gruntowe (poza ogórkami) oraz pomidory i ogórki spod osłon. Na zmniejszeniu cen pomidorów spod osłon zaważył wzrost importu tańszych produktów ze Wspólnoty. Spadku cen pomidorów płaconych przez przetwórstwo nie wyrównają unijne dopłaty do przetworzonego surowca. W 2004 r. nieopłacalna była produkcja owoców miękkich, a spośród warzyw gruntowych – cebuli i kapusty.

Łączna produkcja przetworów owocowych i warzywnych wyniesie w 2004/05 r. ok. 3 mln ton i będzie o 5% wyższa niż w sezonie poprzednim. Zwiększy się produkcja wszystkich grup przetworów. Nie wzrośnie

jedynie produkcja zagęszczonego soku jabłkowego. Ceny zbytu przetworów mogą być nieznacznie wyższe niż w 2003/04 r. Obniżą się jedynie ceny zbytu mrożonych owoców. W obecnym sezonie Polska umocni swą pozycję największego producenta mrożonych owoców i zagęszczonych soków owocowych w rozszerzonej Unii Europejskiej i trzeciego (po Belgii i Hiszpanii) producenta mrożonych warzyw.

Wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów (łącznie z pieczarkami) zmniejszy się w stosunku do sezonu poprzedniego o ok. 80 mln euro i wyniesie 1060 mln euro (25% eksportu produktów rolno-spożywczych). Na spadku wpływów z eksportu zaważy obniżenie – z 260 do 170 mln euro – wartości sprzedaży mrożonych owoców. Zmniejszy się też wartość eksportu zagęszczonego soku jabłkowego, soków zagęszczonych z owoców miękkich oraz schłodzonych owoców miękkich. Spadek eksportu wszystkich tych produktów będzie wynikał ze zmniejszenia cen, bowiem rozmiary eksportu przekraczały będą notowane w 2003/04 r. Ceny owoców miękkich i ich przetworów spadły średnio o 40–45%. Wpływy z eksportu pozostałych produktów wzrosną, a najbardziej zwiększy się wartość sprzedaży mrożonych warzyw. W sezonie bieżącym udział krajów rozszerzonej Wspólnoty w wartości eksportu owoców, warzyw i ich przetworów zwiększy się z 83 do 85%.

Integracja z UE nie miała większego wpływu na poziom polskiego eksportu owoców, warzyw i ich przetworów, bowiem cła w eksporcie do UE „15” większości produktów przetworzonych (poza sokami pitnymi i dżemami) i warzyw świeżych zostały zniesione od 1 stycznia 2001 r. Niskie były także cła w eksporcie owoców kierowanych do przetwórstwa. Poprawiły się jedynie, w wyniku eliminacji tzw. cen wejścia, warunki sprzedaży do „starej” Wspólnoty owoców deserowych oraz pomidorów i ogórków. Przed integracją duży był też za-

się ulg we wzajemnych obrotach z nowymi krajami członkowskimi. Nie zmieniły się cła w eksporcie do krajów WNP, a istotnego wpływu na eksport nie będzie miało zwiększenie ceł w eksporcie do USA, Kanady i krajów EFTA.

Wartość importu w 2004/05 r. zwiększy się o 2–3% do 780–790 mln euro. O niewielkim wzroście wydatków na import zadecyduje obniżenie cen, bowiem rozmiary przywozu większości produktów będą wyższe niż w 2003/04 r. Szczególnie silnie zwiększy się import pomidorów i koncentratu pomidorowego, gdyż od 1 maja 2004 r. nie są stosowane wysokie cła w przywozie z UE. Obniży się jedynie import bananów i czosnku w wyniku wzrostu ceł (banany) i ograniczenia przywozu do wyznaczonych kwot preferencyjnych. Niższy też będzie przywóz warzyw strefy klimatu umiarkowanego (cebuli, marchwi, kapusty). Udział krajów rozszerzonej Wspólnoty w polskim imporcie owoców, warzyw i ich przetworów zwiększy się z 60 do 65%.

W 2004/05 r. średnie detaliczne ceny owoców i ich przetworów zwiększą się w stosunku do sezonu poprzedniego o 4–5%. Ceny wzrosną mniej niż ceny żywności i stopa inflacji. Ceny produktów warzywnictwa będą niższe niż w 2003/04 r. i potanieją one w relacji do wielu pozostałych grup produktów żywnościowych oraz artykułów nieżywnościowych i usług. Konsumpcja owoców i ich przetworów w gospodarstwach domowych wyniesie, podobnie jak w 2003/04 r., ok. 47 kg w przeliczeniu na 1 osobę, a spożycie warzyw i ich przetworów zwiększy się z 64 do 65 kg/osobę. Tak jak w latach poprzednich ceny owoców, warzyw i ich przetworów (zarówno ceny skupu, zbytu, hurtowe jak i detaliczne) będą w Polsce niższe niż w większości krajów rozszerzonej Wspólnoty. Polska należy do krajów UE o najniższej konsumpcji owoców i ich przetworów. W spożyciu produktów warzywnictwa wyprzedza nas 10 krajów UE „25”.

SUMMARY

The production of fruits and vegetables in the EU-25 and other major producing regions in the world in 2004 is estimated higher than in 2003. The markets of majority horticultural products would be then featured with surpluses, which curbs down the prices in the EU-25 and in the world.

Fruit and vegetable production in Poland in 2004 was 4% up from 2003 and totalled 3,4 million tons. The production of majority fruits increased. The highest increase concerned the production of strawberries, plums and raspberries. The production of apples, gooseberry remained unchanged. A decline in production was reported only in the case of nuts. The production of ground vegetables increased by 8% to 4,8 million tons. The highest increase concerned the observed in the case of onions and cabbage. The production of tomatoes and cucumbers out of covers declined.

Procurement prices of majority of fruits fell significantly below the level observed in 2003. A sharp decline concerned soft fruit prices – strawberries, raspberries, cherries and mainly blackcurrant. The prices of table apples in the current season are likely to increase slightly above the level observed in the 2003/04 season. A significant decline in procurement prices also concerned ground vegetables (except of cucumbers), tomatoes and cucumbers out of covers. The decline in the prices of tomatoes out of covers prices resulted from cheaper imports from the EU. The decline in tomato prices will not be compensated by the EU support for processed raw material. In 2004 the production profitability of soft fruits and onions and cabbage fell below the breakeven point as well.

Overall production of fruit and vegetable products in the 2004/05 se-

ason is forecast at about 3 million tons, which would be 5% up from the previous season. The increase would concern all products except of concentrated apple juice. Sale prices are likely to slightly increase as compared to 2003/04 y. A decline is expected in sale prices of frozen fruits. In the current season Poland will strengthen its position of the largest producer of frozen fruits and concentrated fruits juices and third largest (behind Belgium and Spain) producer of frozen vegetables.

The value of fruit and vegetable exports is expected to decline by ca 80 million EUR to 1060 million EUR (25% of total agri-food exports). The decline would result from shrinking revenue on exports of frozen fruits (from 260 to 170 million EUR). The revenue export of concentrated apple juice, concentrated soft fruits juices and chilled soft fruits is also expected to decline. Hence the volume of the exports is expected to increase the decline in export value would result from declining prices. The prices of soft fruits and their products declined already in average by some 40–45%. The revenue on exports of remaining products are expected to increase (the highest increase is forecast in frozen vegetable export value). In the current season the share of EU-25 in total value of fruit and vegetable exports will increase from 83 to 85%.

The integration with the EU did not affect the level of Polish the exports of fruits and vegetables and their products because the trade with the EU was liberalised from the 1st of January 2001 onwards (except of potable juices and jams). The duties imposed on Polish exports of fruits for processing were also low. Due to abolishment of entry prices the terms of trade in dessert fruits, tomatoes and cucumber were improved. There was also a large degree of liberalisation in trade with other new entrants. The

duties in exports to the CIS remained unchanged, while increased duties in export to the EFTA, USA and Canada will have a marginal impact on trade.

The value of imports in the 2004/05 season is expected to increase by some 2–3% to 780–790 million EUR. Since the volume of import is forecast to increase such slight increase will result from declining prices. The highest increase is expected in imports of tomatoes and tomato concentrate because since the 1st of May 2004 no duties are imposed on imports from the EU. The imports of bananas and garlic is expected to decline because of growing prices and reduction of imports to fixed preferential quotas respectively. In the case of onions, carrots and cabbage a reduction of imports is also possible. The share of the EU-25 in total Polish fruit and vegetable imports would increase from 60 to 65%.

In the 2004/05 season the retail prices of fruits and fruit products are forecast to increase by some 4–5% as compared to the previous season, i.e. below the inflation rate and overall index of food prices. On the other hand the retail prices of vegetables and vegetable products would decline. Also the relative prices of vegetables versus majority of other food items and non-food products and service would decline. The consumption of fruits and fruit products is forecast to remain unchanged from the 2003/04 season at approx. 47 kg per capita. The consumption of vegetables and vegetable products is expected to increase from 64 to 65 kg per capita. Similarly to the previous years the prices of fruits and vegetables and their products (at all stages of marketing chain) in Poland will still lag behind the level observed in the EU-25. The consumption of fruits and fruit products is one of the lowest in the enlarged Community, while in the case of vegetables Poland takes 11th place.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /20/ • grudzień 2004,
2. Popyt na żywność /5/ • grudzień 2004,
3. Rynek cukru /26/ • grudzień 2004,
4. Rynek ryb /2/ • grudzień 2004,
5. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /27/ • marzec 2005,
6. Rynek pasz /17/ • kwiecień 2005,
7. Rynek mleka /28/ • kwiecień 2005,
8. Rynek ziemniaka /27/ • kwiecień 2005,
9. Rynek drobiu i jaj /27/ • maj 2005,
10. Rynek mięsa /28/ • maj 2005,
11. Rynek zbóż /28/ • czerwiec 2005,
12. Rynek rzepaku /27/ • czerwiec 2005,
13. Rynek owoców i warzyw /26/ • czerwiec 2005,
14. Rynek ziemi rolniczej /8/ • wrzesień 2005.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2004 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
